

Dimittendprofil for Socialrådgiveruddannelsen

Indledning

Dimittendprofilen for Socialrådgiveruddannelsen er udarbejdet af en arbejdsgruppe, som Socialrådgiveruddannelsernes ledernetværk har nedsat hertil i samarbejde med en faglig referencegruppe bestående af praktikere udpeget af de enkelte udbyderes uddannelsesudvalg/studienævn.

Kommissorium

Arbejdet har taget afsæt i følgende kommissorium:

Udarbejdelsen af en dimittendprofil er et forsøg på at skabe et fælles afsæt, som kan danne grundlag for en forventningsafstemning mellem de studerende, uddannelsens udbydere og aftagerfeltets interessenter.

Dimittendprofilen skal opfylde såvel et internt som et eksternt sigte:

Internt

- *Tjene som standard for uddannelsens udbydere og medvirke til at sikre at styringen på læringsmål omsættes i et ensartet kompetence- og kundskabsgrundlag for dimittenderne.*
- *Anvendes som afsæt for fastlæggelse af de enkelte modulers læringsmål således at uddannelsen i et progredierende forløb indfrier dimittendprofilen.*

Eksternt

- *Profilen skal beskrives i en form og i et sprogbrug, som forstås bredt i aftagerkredsen. Dvs. med termer og begrebsanvendelser som anvendes i socialrådgivernes og ledernes praksis og hverdag.*
- *Profilen skal samtidig kunne anvendes som et rekrutteringsredskab for uddannelserne.*

En dimittendprofil tager afsæt i besvarelsen af følgende spørgsmål:

Hvilken viden, færdigheder og kompetencer kan vi, med afsæt i bekendtgørelsens læringsmål (Bilag 1) og under vejledning af Børnerarbejdsgruppens anbefalinger, med rimelighed forvente at en ny-dimitteret socialrådgiver, der har afsluttet sin uddannelse med 12 i snit, har?

Bekendtgørelse og Børnergruppens anbefalinger som udgangspunkt

Dimittendprofilen tager sit udgangspunkt i uddannelsesbekendtgørelsens formålsbeskrivelse, hvoraf det fremgår, at uddannelsen skal:

"... kvalificere den uddannede til at varetage opgaver inden for socialrådgivning og socialt arbejde. Den uddannede skal selvstændigt og på tværs af professioner og sektorer kunne bidrage til forebyggelse og løsning af sociale problemer samt planlægge, koordinere, gennemføre, evaluere og udvikle socialfaglige indsatser på individ-, gruppe-, organisations- og samfundsniveau inden for den offentlige forvaltning, herunder på beskæftigelsesområdet, foranstaltningssområdet og i privat regi." (Bekendtgørelse nr. 766 af 24.06.11 om uddannelse til professionsbachelor som socialrådgiver)

Af bekendtgørelsen fremgår – som det i øvrigt anbefales i Børnerrapporten - at socialrådgiveruddannelsen er en generalistuddannelse, der skal forberede dimittenderne på professionsudøvelse på forskellige niveauer og i forskellige organisatoriske sammenhænge inden for et bredt praksisfelt.

Profil

Den nyuddannede socialrådgiver er overordnet set kvalificeret til at varetage opgaver inden for socialrådgivning og socialt arbejde. Dimittenden besidder generelle socialfaglige kompetencer til selvstændigt og i samarbejde med andre professioner at bidrage til at forebygge, behandle, reducere, eller løse sociale problemer. Dimittenden er således kvalificeret til at indgå i socialt arbejde på individ-, gruppe- og samfundsniveau i regi af kommuner, regioner og stat samt det private og frivillige område.

Socialrådgivere uddannes til at arbejde med forskellige målgrupper i såvel offentlige, som private og frivillige organisationer.

Arbejdsfunktionerne kan f.eks. være rådgivning og vejledning, sagsbehandling, behandling, støtte eller omsorg, socialt arbejde med grupper eller lokalsamfund, projektarbejde eller socialt udviklingsarbejde.

Uddannelsen skal samtidig ruste socialrådgivere til at arbejde i kontekster, hvor samfund og social- og beskæftigelsespolitik løbende forandres og dermed også de opgaver, som socialrådgivere varetager.

Endelig skal uddannelsen ruste socialrådgivere til at praktisere i sammenhænge, der til stadighed påvirkes af eller spiller sammen med økonomiske, politiske, sociale og kulturelle globaliseringsprocesser og de aktører, der er involveret heri.

Nedenstående beskrives mere detaljeret den viden, de færdigheder og kompetencer (jævnfør Ny dansk kvalifikationsramme for videregående uddannelse maj 2007), som en nyuddannet socialrådgiver besidder og umiddelbart vil kunne bringe i anvendelse.

Viden

Afsnittet beskriver vidensområdet. Det som dimittenden har viden om, samt evnen til forståelse og refleksion.

Socialrådgiveruddannelsen bygger på et vidensgrundlag hentet fra en række akademiske fag og discipliner. Dette afspejles i uddannelsens tværvidenskabelige kerneområder, som alle bidrager med såvel teorier, begreber og viden, som færdigheder og kompetencer.

Dimittenden har professionsrelevant viden om:

- målgrupper
- centrale teorier og begreber samt nyeste forskning
- rammer, betingelser og forudsætninger for socialt arbejde
- metoder og handleelementer
- professionsetik og værdier i det sociale arbejde
- forskellige videnskabssyn samt grundlæggende videnskabelige metoder.

I centrum af socialrådgiverens virke står sociale og beskæftigelsesmæssige problemer. Det fordrer den nødvendige viden om de rammer, betingelser og forudsætninger der udgør konteksten for den konkrete

indsats. Herunder viden om den kommunale praksis og rollen som myndighedsudøver. Det fordrer viden om faglige metoder og strategier for indsats samt et overblik over national og international forskning, teorier, perspektiver og værdier i det sociale arbejde.

Færdigheder

Beskriver dimittendens centrale kunnen, dvs. karakteren og beherskelsesgraden af forskellige typer af færdigheder samt evnen til vurdering, beslutning og formidling.

Gennem forståelse af og refleksion over ovennævnte viden, er den nyuddannede socialrådgiver i stand til, i arbejdet med forebyggelse og løsning af sociale problemer i relation til forskellige målgrupper og lokalsamfund:

- at udlede, reflektere over og arbejde på grundlag af et formuleret værdigrundlag. Det vil sige at konkretisere værdier og dertilhørende menneskesyn samt omsætte disse i konkrete handlinger
- at kommunikere professionelt. Det vil sige at tilrettelægge, gennemføre og evaluere samtaler, således at de står i konstruktivt samspil med opgavens karakter og grundlæggende værdier som respekt og medinddragelse
- at gennemføre en helhedsorienteret undersøgelse af en konkret social problemstilling
- at foretage en analyse på baggrund af indsamlet viden med henblik på at opnå en samlet og dybere forståelse af den konkrete problemstilling. Det vil sige, for det første at opløse helheden i dens bestanddele for at undersøge deres særlige egenskaber og finde ud af, hvordan de hænger sammen og hvilken betydning de har i helheden. For det andet at inddrage viden fra forskning og udviklingsarbejde med henblik på at kvalificere forståelsen
- at anvende juridisk metode. Det vil sige at omsætte gældende lovgivning i konkret myndighedsudøvelse, herunder at begrunde skøns vurderinger
- at lave en socialfaglig vurdering. Det vil sige en afvejning af alle analysens elementer og deres betydning for den konkrete problemstilling. På baggrund af vurderingen udarbejdes en konklusion, og der træffes beslutning om eventuelle indsatser
- at indgå konstruktivt og kritisk refleksivt i de organisatoriske processer med henblik at udvikle opgaveløsningen under hensynstagen til skiftende politiske, juridiske og økonomiske rammer
- at etablere relationer og indgå i samarbejdsprocesser med borgere og samarbejdspartnere. Herunder sikre medinddragelse af borgere, koordinere en samlet indsats samt samarbejde med andre faggrupper på tværs af institutioner og sektorer
- at formidle praksisnære og faglige problemstillinger og løsninger til samarbejdsparter og borgere
- at iværksætte og indgå i udførelsen af en handlingsproces i samarbejde med borgere og samarbejdsparter med henblik på at afhjælpe de i konklusionen formulerede behov. Det vil sige, at udføre rådgivende og behandlende indsatser gennem anvendelse af konkrete faglige metoder, udarbejdelse af handleplaner/strategier, hvor der opstilles konkrete mål for indsatsen og hvilke typer af indsatser, der forventes at indfri de opstillede mål samt at angive en klar ansvarsfordeling indenfor en realistisk ressource- og tidsmæssig ramme
- at gennemføre opfølgninger og evalueringer, det vil sige, at vurdere om de iværksatte indsatser virker efter hensigten samt uddrage specifik og generel erfaring og viden med de specifikke indsatstyper med henblik på kvalificering og udvikling af arbejdet

Kompetencer

Beskriver dimittendens selvstændige anvendelse af viden og færdigheder, dvs. viden i de konkrete arbejdsmæssige sammenhænge, hvor færdighederne skal kunne bringes til udfoldelse i mere eller mindre uforudsigelige og komplekse sammenhænge. Kompetencer omhandler endvidere dimittendens evne til at indgå i forskellige faglige og tværprofessionelle samarbejder, samt evnen til at tilegne sig ny viden og færdigheder. Kompetencer beskriver altså dimittendens evne til selvstændigt at overføre de beskrevne færdigheder til nye områder, sammenhænge og handlingsrum.

- Dimittenden kan gennem en personlig og selvstændig anvendelse af ovenstående viden og færdigheder håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer, der knytter sig til det sociale arbejde i offentlige og private organisationer. Det vil sige, indgå i det kommunale forvaltningsarbejde, på børn og unge-, beskæftigelses- og voksenområdet dels som myndighedsudøver dels i udførelsen af forskellige andre typer af indsatser rettet mod at forebygge behandle, reducere eller løse sociale problemer. Endvidere kan dimittenden indgå i løsningen af sociale opgaver i regi af regionerne eksempelvis psykiatrien, statslige institutioner som kriminalforsorgen samt en række private og frivillige organisationer
- Dimittenden kan kombinere kommunikative og relationelle færdigheder med systematisk tænkning og handling. Kernen i dimittendens faglighed er kombinationen af, at etablere og indgå i processuelle relationer med borgere samt arbejde metodisk og systematisk indenfor givne organisatoriske rammer og gældende lovgivning
- Dimittenden kan selvstændigt indgå i fagligt og tværfagligt/tværprofessionelt samarbejde samt påtage sig ansvar for koordinering og styring af en socialfaglig indsats, inden for rammerne af en professionsetik. Det vil sige, planlægge og styre arbejdsprocesser, være mødeleder og kunne etablere sammenhængende indsatser herunder inddragelse af viden og færdigheder fra andre faggrupper
- Dimittenden kan indgå i samarbejde om konkrete innovationsprojekter samt indgå i innovations- og udviklingsarbejde generelt
- Dimittenden kan selvstændigt strukturere egen læring og udvikling med henblik på efter- og videreuddannelse